

UDSKRIFT

AF

HØJESTERETS DOMBOG

HØJESTERETS DOM
afsagt onsdag den 6. januar 2016

Sag 30/2015

(2. afdeling)

[Advokat A] ([advokat B])

mod

Advokatnævnet

(advokat Martin Simonsen)

I tidligere instans er afsagt dom af Østre Landsrets 3. afdeling den 29. januar 2015.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Jytte Scharling, Hanne Schmidt, Lars Hjortnæs, Oliver Talevski og Kurt Rasmussen.

Påstande

Appellanten, [advokat A], har gentaget sine påstande. Indstævnte,

Advokatnævnet, har påstået stadfæstelse.

Anbringender

[Advokat A] har supplerende anført bl.a., at sagen angår advokaters rådgivning af juridiske personer i en situation, hvor det i forbindelse med rådgivningen konstateres, at der kan indtræde en interessekonflikt mellem på den ene side den juridiske person og på den anden side de enkeltpersoner, der repræsenterer den juridiske person.

Advokatnævnets afgørelse indebærer, at hensynet til de enkeltpersoner, der repræsenterer den juridiske person, reelt fører til, at der etableres en klientlignende relation mellem advokaten og enkeltpersoner.

En sådan ordning kan ikke tiltrædes, da advokater, der er antaget af en juridisk person, vedbliver med at have klientrelationen alene til den juridiske person. Hertil kommer, at Advokatnævnets afgørelse indebærer en række usikkerheder, herunder om hvor- når og hvordan den klientlignende relation til de enkelte ledelsesmedlemmer blev etableret.

Når en advokat rådgiver en fond, hvis eneste ledelsesorgan er bestyrelsen, er rådgivningens adressat nødvendigvis bestyrelsen. Det må herefter afgøres på basis af rådgivningens indhold, om rådgivningen er rettet til bestyrelsens enkelte medlemmer eller til bestyrelsen som organ. En gennemgang af sagen viser, at rådgivningen blev ydet til bestyrelsen som organ og ikke til de enkelte medlemmer. Det er derfor ikke godtgjort, at der er opstået en klientrelation eller et klientlignende forhold mellem [C Advokatfirma] og de enkelte medlemmer af bestyrelsen i fonden.

Advokatnævnets afgørelse indebærer endvidere, at [advokat D] ikke kunne videreformidle de oplysninger, der var i familiefondens sag med Civilstyrelsen til hverken [advokat A] eller til en ny advokatforbindelse. Det strider mod princippet om, at en advokat ikke uden en klar hjemmel har mulighed for at begrænse klientens adgang til informationer fra klientens egen sag. [C Advokatfirma] har ikke givet de enkelte bestyrelsesmedlemmer en forventning om, at de informationer, der blev modtaget fra dem, ikke senere ville kunne bruges mod dem. I modsat fald ville ordningen medføre en effektiv forsegling af oplysningerne i forhold til den eventuelt skadelidte fond, uanset om oplysningerne i øvrigt måtte tilhøre fonden.

Hvis det antages, at god advokatskik er tilsidesat, bør den uafklarede retstilstand føre til, at der sker sanktionsbortfald eller nedsættelse.

Advokatnævnet har supplerende anført bl.a., at [advokat D] senest den 14. november 2010 var klar over, at der var et modsætningsforhold mellem fonden og de enkelte bestyrelsesmedlemmers interesse. Ved at fortsætte sagen med fondsbestyrelsen som opdragsgiver under de givne forhold, tilkendegav [advokat D] reelt, at han anså sig for at være i en situation, hvor hans opdragsgiver var inhabil i relation til at instruere ham om sagen.

De beskyttelseshensyn, der ligger bag advokaters fundamentale tavshedspligt og forbuddet mod at agere, når der foreligger risiko for interessekonflikt, skal udstrækkes til også at gælde bestyrelsesmedlemmer. Hvis ledelsesmedlemmer i en situation som den foreliggende ikke er

beskyttet, kan de ikke frit udtale sig til advokaten uden risiko for, at advokaten efterfølgende bruger oplysningerne i en sag mod dem eller videregiver oplysningerne til en anden advokat, der bruger oplysningerne mod ledelsesmedlemmerne.

Det efterfølgende, velfærdstruende sagsanlæg og det strafferetlige forløb viser, at der har været væsentlige hensyn at tage til de enkelte bestyrelsesmedlemmer. Det gælder også, selvom de ikke personligt var repræsenteret af [C Advokatfirma]. Bestyrelsesmedlemmerne havde ikke en oplysningsforpligtelse, jf. forbuddet mod selvinkriminering i retssikkerhedslovens § 10 og i artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Bestyrelsesmedlemmerne havde heller ikke givet afkald på denne beskyttelse ved at undlade at træffe beslutning om at fratage [C Advokatfirma] opdraget med besvarelsen af Civilstyrelsens henvendelse.

Det bestrides, at der er grundlag for sanktionslempelse. Der er ikke tale om et adfærdsspørgsmål, der angår uafklaret praksis, med den konsekvens at der ikke skal pålægges en sanktion.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagen angår, om [advokat A] fra [C Advokatfirma] tilsidesatte god advokatskik ved at påtage sig at repræsentere [X Familiefond] i en erstatningssag mod tidligere medlemmer af fondens bestyrelse. Hvis dette er tilfældet, skal der tages stilling til sanktionen.

Parterne er enige om, at [Y's] henvendelse til [C Advokatfirma] i efteråret 2010 om advokatbistand skete i [Y's] egenskab af formand for bestyrelsen i [X Familiefond], og at opdragsgiveren således var fondsbestyrelsen som repræsentant for familiefonden. Opdraget for advokatfirmaet var på fondens vegne at udarbejde en redegørelse til Civilstyrelsen, og denne opgave blev varetaget af [advokat D]. Redegørelsen skulle som svar på Civilstyrelsens henvendelser herom angå muligt ulovlige legatuddelinger fra fonden, fondens aktieoverdragelser i 2000 samt benyttelse af fondens ejendomme.

Som anført i Advokatnævnets flertals begrundelse var [advokat D] i hvert fald fra den 14. november 2010 klar over, at der var modstrid mellem på den ene side fondens interes-

ser og på den anden side de enkelte bestyrelsesmedlemmers interesser i relation til de forhold, der skulle undersøges til brug for redegørelsen til Civilstyrelsen. Undersøgelsen vedrørte således bl.a. spørgsmålet om bestyrelsesbeslutninger, der var begunstigende for de pågældende medlemmer af bestyrelsen.

[Advokat D] valgte at fortsætte med sit opdrag for fonden. Han var for at kunne besvare Civilstyrelsens henvendelser nødt til at samarbejde med de tre medlemmer af fondsbestyrelsen, som på daværende tidspunkt var de eneste, der kunne repræsentere fonden i samarbejdet. Højesteret tiltræder, at [advokat D] under disse særegne omstændigheder afskar sig selv og sine kolleger i [C Advokatfirma] fra at repræsentere fonden i forbindelse med den senere erstatningssag, der er anlagt mod bl.a. to af de tre nævnte (tidligere) bestyrelsesmedlemmer og angår bestyrelsesbeslutninger, der var omfattet af redegørelsen til Civilstyrelsen.

Med hensyn til spørgsmålet om betydningen af en eventuel tavshedspligt bemærker Højesteret, at en advokat som hovedregel ikke har tavshedspligt over for sin klient. Efter det anførte har Højesteret imidlertid ikke anledning til at tage stilling til, om – og i givet fald i hvilket omfang – [advokat D] og andre advokater hos [C Advokatfirma] måtte have tavshedspligt over for fonden vedrørende de oplysninger, der er modtaget som led i opdraget for fonden med at besvare Civilstyrelsens henvendelser.

[Advokat A] var i forbindelse med udarbejdelse af stævning mod bl.a. de tidligere bestyrelsesmedlemmer bekendt med det forudgående sagsforløb i [C Advokatfirma].

Højesteret tiltræder på den anførte baggrund, at [advokat A] har tilsidesat god advokatskik ved at have påtaget sig på fondens vegne at føre erstatningssag mod de nævnte tidligere bestyrelsesmedlemmer.

Det foreliggende spørgsmål om tilsidesættelse af god advokatskik er ikke udtrykkeligt reguleret i de advokatetiske regler og har hidtil været uafklaret i praksis. Højesteret finder derfor, at der ikke er grundlag for at pålægge [advokat A] en sanktion.

Højesteret tager herefter [advokat A's] subsidiære påstand til følge som nedenfor bestemt.

Henset til sagens udfald skal ingen af parterne betale sagsomkostninger til den anden part for landsret eller Højesteret.

Thi kendes for ret:

Advokatnævnets kendelse af 17. juli 2013 stadfæstes, dog således at der ikke fastsættes en sanktion for [advokat A].

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger til den anden part for landsret eller Højesteret.

--oo0oo--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 6. januar 2016.

**Kirsten Lohmann
kontorfuldmægtig**

København, den 17. juli 2013

Sagsnr. 2012 - 1666/HCH/JML
2. advokatreds

*Bemærk Højesterets dom af 6. januar 2015
for så vidt angår sanktionen*

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har [advokat A] på vegne af [X], [Z] og [Y] klaget over [advokat B].

Sagens tema:

[Advokat A] har klaget over, at [advokat B] har tilsidesat god advokatskik ved at repræsentere [Y's Familiefond] i en sag, som fonden har anlagt mod bl.a. [X], [Z] og [Y], der tidligere har været medlem af fondens bestyrelse.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 2. maj 2012.

Sagsfremstilling:

[Y] var bestyrelsesmedlem i [Y's Familiefond] fra 13. december 1997 til 19. januar 2009. [Z] var medlem af bestyrelsen fra 7. juli 1993 til 20. juni 2011, og [X] var medlem af bestyrelsen fra 27. april 1988 til 20. juni 2011.

I oktober 2010 bestod bestyrelsen af [Z], [X] og [Z's] datter, [W], der var indtrådt i stedet for [Y].

[X], der var bestyrelsesformand, rettede den 12. oktober 2010 henvendelse til [advokat C] fra [D Advokatfirma] med henblik på bistand til en ændring af fondens vedtægt. [Advokat C] har under sagen redegjort for, at han i en årrække havde haft kontakt til både [X] og [Z] såvel fagligt som privat.

Umiddelbart efter [X's] henvendelse vedrørende vedtægtsændring bad Civilstyrelsen ved brev af 18. oktober 2010 til [X] om bemærkninger til en række af bestyrelsens dispositioner, idet der blev rejst spørgsmål om, hvorvidt dispositionerne var i strid med fondslovgivningen. Der blev sendt en kopi af brevet til [Z] og [W].

[X] sendte ved e-mail af 20. oktober 2010 Civilstyrelsens brev til [advokat C] og anførte i den forbindelse bl.a. følgende:

”[...]

Jeg vil tro, at det rigtigste vil være, at du nærlæser fundats og klager, og så tager vi to et kort møde, og indkalder derefter [Z] til en afsluttende drøftelse og godkendelse af svaret til Civilstyrelsen.

[...]”

Det blev herefter aftalt, at der skulle afholdes møde den 1. november 2010 med deltagelse af [X], [advokat C] og [advokat E], der var kollega til [advokat C], samt møde den 12. november 2010 hvor også [Z] og [W] skulle deltage.

I brev af 4. november 2010 bad Civilstyrelsen om bemærkninger til yderligere dispositioner fra fondsbestyrelsens side. Dette brev blev også sendt til [X] med kopi til [Z] og [W].

Efter mødet den 1. november 2010 skrev [advokat E] bl.a. følgende i en e-mail af 7. november 2010 til [X]:

”[...]

Som aftalt med min kollega [advokat C] har mit kontor påtaget sig at repræsentere [Y's Familiefond] vedrørende de spørgsmål, som er rejst af Civilstyrelsen, samt relaterede spørgsmål.

[...]”

I e-mailen bad [advokat E] desuden om en lang række oplysninger samt kopi af materiale i sagen.

I e-mail af 14. november 2010 til [X], [Z] og [W] fremsendte [advokat E] et udkast til besvarelse af brevene fra Civilstyrelsen. Af e-mailen fremgik bl.a. følgende:

”[...]

For god ordens skyld bekræftes, at vores opdrag er at repræsentere fonden og således alene er at vurdere de rejste emner ud fra fondens interesser. Vi har således ikke lagt vægt på fondsbestyrelsesmedlemmernes individuelle interesser.

[...].”

I brev af 15. november 2010 fremsendte [advokat E] en delvis besvarelse af Civilstyrelsens breve af 18. oktober og 4. november 2010. Det fremgik, at besvarelsen vedrørte fondens uddelinger i perioden 2006-2009, og at der ville blive sendt en redegørelse om de øvrige forhold senest den 3. december 2010.

Af besvarelsen fremgik, at fondsbestyrelsen havde foretaget uddelinger i strid med lov om erhvervsdrivende fonde § 43, idet der var udbetalt legater til [Z], [Y] og [W], mens de var medlemmer af fondsbestyrelsen, ligesom der var sket uddeling til [W], før hun indtrådte i bestyrelsen, men mens hun var under 18 år og boede hos sin far [Z]. Det fremgik, at legaterne udbetalt i strid med erhvervsfondslovens § 43 var blevet tilbagebetalt til fonden.

Ved e-mail af 24. november 2010 til [Z], [X] og [W] meddelte [advokatfuldmægtig F] på vegne af [advokat E], at man ønskede uddybende samtaler med dem, og der blev i den forbindelse opregnet en række spørgsmål, som man ønskede besvaret.

I december 2010 blev der rejst spørgsmål om mulig forældelse pr. 1. januar 2011 af fondens eventuelle erstatningskrav imod bestyrelsesmedlemmerne i anledning af en del af de omtvistede dispositioner. [Advokat E] foreslog i den forbindelse angiveligt, at [X], [Z] og [W] underskrev en suspensionsaftale.

I den forbindelse skrev [X] bl.a. følgende i en e-mail af 25. december 2010 til [advokat E]:

”[...]

Et forhold står jeg uforstående overfor. Jeg kan halt forstå, at de involverede selskaber og institutioner underskriver, men hvis jeg var rådgiver – hvilket du i sagens natur ikke kan være – så ville jeg anbefale [Z], [Y] og [W] at afstå fra at underskrive personligt. Vil du uddybe, hvorfor du finder den personlige udsættelse nødvendigt og særligt hvad en undladelse af denne del vil medføre. Jeg vil stærkt anbefale [W] og [Y] at søge advokatbistand til dette forhold.

[...].”

E-mailen blev sendt cc. til bl.a. [Z], [W] og [Y].

I e-mail af 27. december 2010 til [X] redegjorde [advokat E] nærmere for baggrunden for forslaget om suspensionserklæringen. Af e-mailen, der blev sendt cc. til bl.a. [Z], [W] og [Y], fremgår desuden bl.a. følgende:

”[...]

Som tidligere tilkendegivet finder jeg det hensigtsmæssigt, at de enkelte fondsbestyrelsesmedlemmer søger selvstændig juridisk rådgivning i relation til den enkeltes retsstilling, og jeg står naturligvis til rådighed for en nærmere drøftelse af de her behandlede emner både med de involverede parter og med de advokater, som fondsbestyrelsens medlemmer og [Y] måtte ønske at konsultere.

[...].”

I e-mail af 28. december 2010 til [advokat C] skrev [X] bl.a. følgende:

”[...]

I fortsættelse af vores telefonsamtaler i går vil jeg for god ordens skyld præcisere, at det [Y's Familiefond] har anmodet [D Advokatfirma] om, er at besvare ovennævnte skrivelse [Civilstyrelsens skrivelse af 4. november 2010] i overensstemmelse med teksten, som er 'Civilstyrelsen skal anmode om bestyrelsens bemærkninger til det anførte om fondens salg af aktier til [Z]... '.

[...]

Jeg er videre blevet manuduceret om, at der ikke repræsentationsmæssig for en advokat kan finde en opdeling sted mellem fonden som institution og dens bestyrelse. Enten repræsenterer man hele institutionen, eller også finder man som advokat, at man ikke kan identificere sig med bestyrelsen, og så må man lægge sagen fra sig.

Derfor er det helt afgørende for bestyrelsen, at såvel [D Advokatfirma] som konkret [advokat E] erklære at kunne og ville repræsentere fondens bestyrelse, og forsvarer dennes handlinger i den svar, der skal afgives overfor Civilstyrelsen.

[...].”

E-mailen blev sendt cc. til [Z] og [W].

[Advokat C] besvarede e-mailen den 29. december 2010 kl. 10.52, idet svaret også blev sendt til [Z], [W] og [advokat E]. Af e-mailen fremgik bl.a. følgende:

”[...]

Tak for en god drøftelse i aftes.

Da Fondsbestyrelsen anmodede [D Advokatfirma] om at besvare henvendelserne af hhv. 18. oktober og 4. november 2010 fra Civilstyrelsen, blev det præciseret/aftalt, at [D Advokatfirma] repræsenterede fonden. Dette fremgår bl.a. af mail af 14. november 2010 fra [advokat E] til fondsbestyrelsen, som var vedhæftet udkast til svar til Civilstyrelsen. I mailen er anført, at ‘.vores opdrag er at repræsentere fonden og således alene er at vurdere de rejste emner ud fra fondens interesse. Vi har således ikke lagt vægt på fondsbestyrelsesmedlemmernes individuelle interesser.’

Fondsbestyrelsen som organ er naturligvis en integreret og uadskillelig del af den juridiske person fonden, og [D Advokatfirmas] repræsentation af (institutionen) fonden betyder derfor, at vi tillige vurderer, hvorledes fondsbestyrelsen ifølge lovgivningen mv. skal agere. Dette er kommet til udtryk ved f.eks. at anbefale indgåelsen af suspensionsaftalen og udarbejdelsen af den første redegørelse til Civilstyrelsen.

Som drøftet flere gange kan de individuelle bestyrelsesmedlemmer have interesser som ikke er sammenfaldende med fondens interesser (hvilket kan afspejles i den måde, som fondsbestyrelsen som organ bør agere). Dette er baggrunden for, at vi har opfordret fondsbestyrelsens medlemmer til at søge selvstændig rådgivning hos egen advokat, hvilket foreløbigt har medført, at [Z] har engageret [H Advokatfirma], og du har talt med [advokat G].

Vi har i forløbet flere gange modtaget instruktion om, at bliver vi bekendt med forhold, som ikke er håndteret korrekt, så ønsker fondsbestyrelsen at modtage orientering herom, og det har bl.a. været fremme i pressen, at en uvildig advokatundersøgelse er blevet igangsat. De forskellige skridt i sagen er i øvrigt blevet drøftet med fondsbestyrelsens medlemmer på mødet og telefonkonferencer m.v.

[...].”

Angiveligt blev der umiddelbart herefter afholdt et møde med deltagelse af advokat [advokat E], [advokat C], [advokat I] ([H Advokatfirma]), [advokat J] ([H Advokatfirma]) og [advokat K] ([L Advokatfirma]). [Advokat I] og [advokat J] repræsenterede efter det oplyste (i hvert fald) [Z], og [advokat K] blev involveret i sagen, fordi han havde rådgivet fondsbestyrelsen omkring nogle af de omtvistede dispositioner, nemlig en række aktieoverdragelser i 2000.

[X] videresendte den 29. december 2010 kl. 12:08 [advokat C's] e-mail af samme dato til [advokat K], og [X] skrev i den forbindelse følgende:

”Kære [advokat K]

denne mail til orientering. Det er første gang jeg er orienteret om, at [D Advokatfirma] har modtaget et opdrag direkte fra Civilstyrelsen.

Hvis det forholder sig sådan, så må det være klart, at [D Advokatfirma] ikke kan forestå opgaven med at svare på bestyrelsens vegne.

Bestyrelsen har, som anført alene anmodet [D Advokatfirma] om at svare på fondsbestyrelsens vegne.

Vil du give fondbestyrelsen din opfattelse af dette forhold.

[...].”

E-mailen blev sendt cc. til [Z] og [advokat C].

[Advokat C] skrev herefter samme dag kl. 15.37 følgende i en e-mail til [X] og [advokat K]:

”[...]

Vi ([D Advokatfirma]) har aldrig fået opdrag eller instrukser fra Civilstyrelsen. Jeg ved ikke hvorfra du kan udlede det af mit svar til dig. Vores opdragsgiver er – udelukkende – fonden v/fondsbestyrelsen.

[...].”

Den 29. december 2010 kl. 15:58 skrev [advokat E] desuden følgende i en e-mail til fondens revisor [V]:

”[...]

Som omtalt er mit kontor blevet anmodet om at bistå [Y's Familiefond] og dens bestyrelse med en redegørelse til Civilstyrelsen vedrørende bl.a. aktieoverdragelserne i 2000.

[...].”

[X] skrev herefter i e-mail af 30. december 2010 kl. 00.29 bl.a. følgende som svar til [advokat C]:

”[...]

Det fremgår klart af din mail. Du fastholder anbefalingen af at underskrive en suspensionserklæring, hvilket alene er et forhold en modpart anbefaler.

Det har jeg fået bekræftet af [advokat G] og efterfølgende af advokat [advokat K]. Jeg eftersender [advokat K's] mail til din personlige og fortrolige orientering.

[...].”

[X] skrev samme dag kl. 8.37 en e-mail til [advokat E], hvori han videresendte den tidligere fremsendte e-mail af 28. december 2010 til [advokat C]. Af e-mailen fremgik bl.a. følgende:

”[...]

Nedenfor er min opsummering af det mandat, som jeg har givet jer i min egenskab af formand for fonden. Jeg gik ud fra, at [advokat K] havde delagtiggjort dig i mailen inden mødet i går med [advokat K]. Det ligger vel allerede advokatorisk at du også må vejlede bestyrelsen om forhold i øvrigt, som du finder relevant, og det har vi mundtligt bekræftet. Denne del af mandatatet indebærer ikke, at du kan delagtiggøre Civilstyrelsen i forhold udenfor Civilstyrelsens spørgsmål uden forinden af drøfte det med bestyrelsen. Det er derfor også magtpåliggende, at der indgås en klar aftale om evt. suspension, og at alle involverede advokater går ind for den valgte model.

Som foreslået aftaler vi dette forhold yderligere på vort telefonmøde kl. 0900.

[...].”

Der blev samme dag afholdt et telefonmøde, hvor det bl.a. blev aftalt at indgive stævning mod [Q Revisionsfirma], der havde været involveret i aktieoverdragelsen i 2000. Fondens var i forbindelse med denne retssag repræsenteret af [advokat C], og [X], [Y] og [Z], der var medsagsøgere, var repræsenteret af [advokat I]. Sagen blev efter det oplyste efterfølgende hævet.

[Advokat E] fremsendte den 30. december 2010 kl. 17.49 en ”opsummering” af beslutningerne truffet i løbet af dagen (den 30. december). Af opsummeringen fremgik følgende om opdraget i sagen:

”[...]

Jeg har forstået fondsbestyrelsen således, at [D Advokatfirma] fortsætter arbejdet med undersøgelsen af de forhold, som Civilstyrelsen har anmodet om en redegørelse for, samt af andre forhold som fondsbestyrelsen måtte anmode om. I det omfang vi bliver opmærksom på forhold, som det er relevant for fondsbestyrelsen at være opmærksom på, vil vi orientere fondsbestyrelsen herom.

Vi repræsenterer fortsat alene fondens interesser. Da fondsbestyrelsen er en integreret del af fonden, vil vi også rådgive fondsbestyrelsen om tiltag, som fondsbestyrelsen bør iværksætte på fondens vegne, og om den måde hvorpå fondsbestyrelsens medlemmer bør agere i deres egenskab af fondsbestyrelsesmedlemmer. Dog må de individuelle medlemmer af fondsbestyrelsen i relation til forhold, hvor medlemmets private interesse kan være stridende mod fondens interesser, søge selvstændig advokatbistand, som det allerede er sket.”

[Advokat E] sendte ved brev af 31. januar 2011 en redegørelse til Civilstyrelsen om de forhold, hvorom der var rejst spørgsmål ved brevene af 18. oktober og 4. november 2011, herunder særligt aktiesalget i 2000. Civilstyrelsen foretog angiveligt på baggrund af redegørelsen en høring af [Q Revisionsfirma], og [advokat E] fremkom ved brev af 26. april 2011 på fondsbestyrelsens vegne med bemærkninger til [Q Revisionsfirmas] redegørelse om aktieoverdragelsen.

[W] var den 12. april 2011 udtrådt af bestyrelsen, og [advokat C] var indtrådt som ny bestyrelsesformand i stedet for [X], der herefter var menigt bestyrelsesmedlem. Desuden indtrådte [T] i bestyrelsen den 27. april 2011.

I breve af 30. maj 2011 til [Z] og [X] meddelte Civilstyrelsen, at man på baggrund af redegørelserne af 15. november 2010 og 31. januar 2011 agtede at afsætte dem som medlemmer af bestyrelsen. Civilstyrelsen lagde i den forbindelse bl.a. vægt på uddelingerne, der var sket i strid med erhvervsfondslovens § 43, og på at der i en række tilfælde i forbindelse med beslutninger om transaktioner mellem fonden og selskaber ejet eller kontrolleret af bestyrelsesmedlemmer havde forekommet inhabilitet, ligesom det ikke var godtgjort, at transaktionerne var gennemført til markedsvilkår.

Den 20. juni 2011 udtrådte [Z] og [X] af fondens bestyrelse, og den 5. juli 2011 indtrådte [S] og [R] i bestyrelsen.

Fondsbestyrelsen, der nu bestod af [advokat C], [T], [S] og [R], var den 15. august 2011 til møde med Civilstyrelsen. På mødet deltog også [advokat E] og [advokatfuldmægtig F].

Den 17. august 2011 udtrådte [advokat C] og [T] af fondsbestyrelsen.

[X] henviste i e-mail af 4. september 2011 til [advokat C] til, at han var kommet i besiddelse af Civilstyrelsens akter i sagen, og han understregede på den baggrund bl.a., at mødet den 15. august 2011 var kommet i stand på opfordring fra fondsbestyrelsen. Af e-mailen fremgår desuden bl.a. følgende:

”[...]

I afsnit 5 oplyser [advokat C], at årsagen til mødet er, at man i [Y's Familiefond] bestyrelsen arbejder på at belyse nogle af de spørgsmål om muligt erstatningsansvar, som Civilstyrelsen har rejst i agterskrivelsen vedrørende [X] og [Z]. Særligt nævnte [advokat C], at man var ved at undersøge transaktionerne vedrørende salg af aktier i 2000 samt fondens samhandel med [O-koncernen] i forbindelse med [ZZ-Ejendomme]. [Advokat C] oplyste endvidere, at bestyrelsen havde set på udlejningen af de fritidsejendomme, som lå i et af fondens datterselskaber’.

Jeg agter at oplyse Civilstyrelsen om, at sådanne undersøgelser er sket uden at [Z], [Y] eller jeg er blevet hørt. Jeg agter endvidere at oplyse Civilstyrelsen om, at [advokat C] har undladt i forbindelse med hans oplysninger om relationerne til [Z], at oplyse Civilstyrelsen om, at han gennem invitation fra [Z] har opholdt sig gentagne gange i et af de omhandlede fritidshuse, vel vidende at det var [Y's Familiefond] fondsejede huse, og at [Z] var vært.

Som nævnt kommer det helt bag på mig, at den advokat, som jeg personligt har antaget til at bistå den daværende bestyrelse i [Y's Familiefond] i sagen overfor Civilstyrelsen nu er tilstede i et møde – sammen med sin advokatfuldmægtig – og i et ærinde, som består i at anklage den daværende bestyrelse yderligere. Jeg citerer fra notatet fra Civilstyrelsen, hvor [advokat E] uopfordret et citeret for følgende: '[advokat E] oplyste endvidere, at man var blevet opmærksom på, at der var ydet [Y] et ulovligt aktionærlån fra et af fondens datterselskaber, ...' Dels er udsagnet stærkt misvisende. [Advokat E] vælger med det oplyste, at give indtryk af, at forholdet er ham bekendt af nyere dato, og undlader helt at gøre Civilstyrelsen opmærksom på – hvilket er af afgørende betydning – at han har kendt til forholdet i mere end et halvt år, og han har været rådgiver vedrørende afvikling af lånet. Dels er oplysningen en særdeles grov advokatmæssig tilsidesættelse af de advokatmæssige etiske regler.

Uagtet [advokat E's] abnorme indledende opfattelse af, at han til trods for, at jeg som hvervgiver fastlægger, hvem der er klient, så mente, at han som advokat kunne repræsentere en juridisk enhed. Jeg gjorde ved flere lejligheder opmærksom på, at [advokat E] alene repræsenterede den fondsbestyrelse, som var under anklage.

[...].”

[Advokat C] videresendte e-mailen til [advokat E], der i e-mail af 20. september 2011 henviste til, at han og [advokat C] løbende havde understreget, at [D Advokatfirma] repræsenterede fonden og dens bestyrelse og ikke bestyrelsesmedlemmernes individuelle interesser.

I e-mail af 20. september 2011 skrev [X] bl.a. følgende til [advokat E]:

”[...]

Jeg har ved adskillige lejligheder understreget, at henvendelsen til [D Advokatfirma] kom fra [Z] og mig idet, det var os, som Civilstyrelsen havde tilskrevet. Du understreger selv i det af mig med gult markerede felt, det som jeg har hævdet, og også blev rådgivet om, at der kan ikke ske en ubetinget adskillelse mellem fonden som juridisk person, og de fysiske personer, som udgør fondens bestyrelse.

Når jeg skrev til [advokat K], så var det ikke fordi jeg har intention om at gå yderligere ind i denne problematik, men jeg blev stærkt indigneret over at fondens advokat oplyser Civilstyrelsen om et nyt forhold, som ikke har været til behandling hos Civilstyrelsen tidligere. Jeg vil være taknemmelig for, om du ville orientere mig om, hvorfor du fandt anledning til at bringe dette emne på banen under et møde, som blev hold af helt andre årsager.

[...].”

[Advokat E] skrev i e-mail af 20. september 2011 bl.a. følgende:

”[...]

Jeg går ud fra, at du tænker på min oplysning under mødet med fondsmyndigheden vedrørende det ulovlige aktionærlån. Min oplysning var afstedkommet af, at fondsmyndigheden havde tilkendegivet, at man forventede orientering, hvis der forelå andre forhold. For god ordens skyld kan jeg til din orientering oplyse, at jeg under mødet også orienterede om, at lånet var etableret efter rådgivning fra en advokat, og at lånet var tilbagebetalt.

[...].”

Den 13. januar 2012 udtog [Y's Familiefond] repræsenteret af [advokat B] stævning mod bl.a. [Z], [Y] og [X] med påstand om erstatning for fondens tab i forbindelse med de dispositioner fra fondsbestyrelsens side, som sagen i Civilstyrelsen også havde omhandlet.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

[Advokat A] har på vegne af [Z], [Y] og [X] påstået, at [advokat B] har tilsidesat god advokatskik ved at påtage sig at repræsentere [Y's Familiefond] i forbindelse retssagen mod [Z], [Y] og [X].

[Advokat A] har til støtte herfor gjort gældende, at [Z], [Y] og [X] i forbindelse med den sag, der verserede på baggrund af Civilstyrelsens henvendelser af 18. oktober og 4. november 2010, afgav fortrolige oplysninger til advokater fra [D Advokatfirma] som de ikke ville have givet, hvis de havde vidst, at en advokat fra samme firma senere skulle repræsentere fonden i en sag mod dem.

[Advokat A] har desuden gjort gældende, at en advokat i sagens natur ikke kan modtage oplysninger fra en juridisk person uden, at der nødvendigvis er fysiske personer, der handler på den juridiske persons vegne og forsyner advokaten med de oplysninger, som advokaten skal anvende ved sin repræsentation. Det kan derfor ikke være i overensstemmelse med god advokatskik, at advokaten – under henvisning til at han ikke repræsenterer de enkelte bestyrelsesmedlemmer – efterfølgende benytter de oplysninger, som bestyrelsesmedlemmerne har givet ham som led opfyldelsen af deres pligter som bestyrelsesmedlem, mod de personer selv. Personer, der agerer på vegne af en juridisk person og i den egenskab giver oplysninger til en advokat, skal kunne gøre det uden risiko for, at advokaten bruger oplysningerne mod personer selv – ellers vil en advokat, der repræsenterer en juridisk person, ikke kunne komme i besiddelse af de oplysninger, der er nødvendige til varetagelse af den juridiske persons interesser.

[Advokat A] har desuden anført, at også [advokat C's] venskab med [X] og [Z] samt [advokat C's] medlemskab af bestyrelsen i [Y's Familiefond] kan have medført, at [D Advokatfirma], og dermed [advokat B], har modtaget fortrolige oplysninger, der nu kan få betydning i forbindelse med retssagen, og at venskabet i sig selv er til hinder for, at [D Advokatfirma] kan repræsentere fonden i en sag mod bestyrelsen.

[Advokat A] har desuden gjort gældende, at advokater fra [D Advokatfirma] tidligere har repræsenteret både fonden, fondsbestyrelsen og de enkelte bestyrelsesmedlemmer i forbindelse med sagen rejst af Civilstyrelsen, idet [advokat C] og efterfølgende [advokat E] blev antaget til at besvare henvendelser fra Civilstyrelsen, som var sendt direkte til de enkelte medlemmer af fondsbestyrelsen.

De enkelte bestyrelsesmedlemmer har således været af den opfattelse, at [advokat E] repræsenterede dem i sagen rejst af Civilstyrelsen, og bestyrelsesmedlemmerne handlede i overensstemmelse med denne opfattelse.

Indklagede:

[Advokat M] har på vegne af [advokat B] påstået frifindelse og har til støtte herfor gjort gældende, at de involverede advokater fra [D Advokatfirma] hele tiden har repræsenteret fonden og dens bestyrelse, men ikke de enkelte bestyrelsesmedlemmer, hvilket der løbende er gjort opmærksom på, uden at bestyrelsesmedlemmerne af den grund afbrød samarbejdet. Bestyrelsesmedlemmerne er i den forbindelse også blev rådgivet om at antage individuel advokathjælp, hvilket de i et vidt omfang også har gjort.

[Advokat M] har desuden anført, at [Z], [Y] og [X], da de afgav oplysninger til [advokat B's] kolleger fra [D Advokatfirma], var klar over, at man repræsenterede fonden og ikke de individuelle bestyrelsesmedlemmer, ligesom bestyrelsesmedlemmerne var klar over, at der på baggrund af sagen kunne blive tale om at rejse krav mod bestyrelsesmedlemmer.

[Advokat B] har endvidere anført, at [Z], [Y] og [X] som bestyrelsesmedlemmer havde pligt til at afgive oplysninger i sagen over for fondsmyndighederne.

Endelig har [advokat M] anført, at [D Advokatfirma] burde betragtes som rette indklagede, idet det alene skyldes en processuel disposition, at sagsanlægget er sket i [advokat B's] navn.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 10 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Spørgsmålet i sagen er, om [advokat B] har handlet i strid med god advokatskik ved at påtage sig at repræsentere [Y's Familiefond] i sagen mod de tidligere bestyrelsesmedlemmer. Sagen er derfor behandlet som en klage over [advokat B] og ikke som en klage over [D Advokatfirma] som sådan.

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

8 medlemmer udtaler:

[X] rettede den 12. oktober 2010 henvendelse til [advokat C] med anmodning om bistand til at få gennemført en ændring af fondens vedtægt, og efterfølgende rettede han den 20. oktober 2010 henvendelse til [advokat C] med henblik på bistand til besvarelse af brev af 18. oktober 2010 fra Civilstyrelsen. Sagen blev herefter overdraget til [advokat E].

Disse medlemmer lægger til grund, at [X] rettede henvendelse til [advokat C] på fondens vegne i egenskab af formand for fondsbestyrelsen, således at [advokat E] blev antaget af fondsbestyrelsen til at yde fonden bistand.

Ved e-mail af 14. november 2010 til [X], [Z] og [W] gjorde [advokat E] – samtidig med at han fremsendte udkast til besvarelsen af Civilstyrelsens henvendelser til fonden – første gang opmærksom på, at man fra [D Advokatfirmas] side opfattede opdraget sådan, at man repræsenterede fonden og ikke de enkelte bestyrelsesmedlemmer.

Disse medlemmer finder, at den nævnte bemærkning i e-mailen af 14. november 2010 sammenholdt med indholdet af besvarelsen til Civilstyrelsen må ses som udtryk for, at [advokat E] i hvert fald fra dette tidspunkt var klar over, at der i den konkrete situation bestod et modsætningsforhold mellem på den ene side fonden og fondsbestyrelsens interesser og på den anden side de enkelte bestyrelsesmedlemmers interesser, hvorfor [advokat E], da han fortsatte sagen med fondsbestyrelsen som opdragsgiver, tilkendegav, at han var og anså sig for at være i en situation, hvor hans opdragsgiver var inhabil i relation til at instruere ham om sagen.

Disse medlemmer finder derfor, at [advokat E] ved at fortsætte sagen med fondsbestyrelsen som opdragsgiver afskar sig selv og sine kolleger hos [D Advokatfirma] Advokatpartnerskab, herunder [advokat B], fra senere at repræsentere fonden imod de enkelte bestyrelsesmedlemmer personligt.

Disse medlemmer finder herefter, at [advokat B] ved at påtage sig at repræsentere fonden i sagen mod de enkelte bestyrelsesmedlemmer, har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, hvorfor han i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, bør pålægges en bøde på 10.000 kr.

2 medlemmer udtaler:

Allerede ved modtagelsen af Civilstyrelsens skrivelse af 18. november 2010 måtte klagerne i deres egenskab af professionelle bestyrelsesmedlemmer, hvoraf én havde advokatbestalling, være klar over, at en besvarelse af henvendelsen nødvendigvis måtte medføre undersøgelser af fondsbestyrelsens beslutninger, og at der i den forbindelse måtte foretages vurderinger af lovligheden af de trufne dispositioner både set i forhold til vedtægtsbestemmelserne og til fondslovgivningen i almindelighed.

Det må have stået klagerne klart, at muligheden for, at der i den forbindelse kunne blive tale om erstatningsansvar, var nærliggende.

Det må ligeledes have stået klagerne klart, at [D Advokatfirma] enten måtte vælge at varetage klagernes personlige interesser eller fondens interesser.

Civilstyrelsens skrivelse af 4. november 2010 accentuerede denne problemstilling. Den 6. november 2010 tilkendegav [D Advokatfirma] ved [advokat C] i intern e-mail, at han havde talt med [X], og at denne var indforstået med at [D Advokatfirma] alene repræsenterer fonden. I e-mail af 7. november 2010 anførtes udtrykkeligt, at opdraget vedrørte repræsentationen af [Y's Familiefond].

Af internt notat vedrørende et møde den 12. november 2010 blev der på ny refereret til den omstændighed, at [D Advokatfirma] ikke kunne rådgive/varetage det enkelte bestyrelsesmedlems interesser.

I e-mail af 14. november 2010 blev det på ny bekræftet, at opdraget alene var at repræsentere fonden.

I den efterfølgende tid blev der koblet en række advokater på sagskomplekset, direkte engageret af det enkelte bestyrelsesmedlem.

I e-mail af 30. december 2010 kl. 17.39 konkluderede [D Advokatfirma] ved [advokat E] følgende:

”Jeg har forstået fondsbestyrelsen således, at [D Advokatfirma] fortsætter arbejdet med undersøgelsen af de forhold, som civilstyrelsen har anmodet om en redegørelse for, samt af andre forhold som fondsbestyrelsen måtte anmode om. I det omfang vi bliver opmærksom på forhold, som det er relevant for fondsbestyrelsen at være opmærksom på, vil vi orientere fondsbestyrelsen herom.

Vi repræsenterer fortsat alene fondens interesser. Da fondsbestyrelsen er en integreret del af fonden, vil vi også rådgive fondsbestyrelsen om de tiltag, som fondsbestyrelsen bør iværksætte på fondens vegne, og om den måde hvorpå fondsbestyrelsens medlemmer bør agere i deres egenskab af fondsbestyrelsesmedlemmer. Dog må de individuelle medlemmer af fondsbestyrelsen i relation til forhold, hvor medlemmets private interesser kan være stridende mod fondens interesser, søge selvstændig advokatbistand, som det allerede er sket.”

Da det således fra første færd har været klart for klagerne, at [D Advokatfirma] alene varetog fondens interesser, ligesom klagerne antog egen advokat, stemmer disse medlemmer af nævnet for en frifindelse af indklagede.

Som følge af udfaldet af stemmeafgivningen pålægger Advokatnævnet herefter i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, [advokat B] en bøde på 10.000 kr.

[Advokat B] kan indbringe afgørelse for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Herefter bestemmes:

[Advokat B] pålægges en bøde på 10.000 kr.

På nævnets vegne

Jon Stokholm